

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ἐν ἔτει 1836 28 Αὐγούστου ἐδημοσιεύετο ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως διάταγμα περὶ ἐγκρίσεως συστάσεως Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας, ὑπογεγραμμένον ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως Ὁθωνος, ἀπόντος τότε εἰς τὴν Εὐρώπην, ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου συγκειμένου ἐκ τῶν Ἀρ-
μανσπέργ, Γ. Ρίζου, Σμάλτς, Δρ. Μανσόλα, Ἀ. Γ. Κριεζῆ καὶ Γ. Λασσάνη, δι' οὗ ἐνεκρίνετο ἡ συσταθεῖσα τότε Φιλεκπαιδευτικὴ Ἑταιρίαις πρὸς πρόοδον τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ, προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ Γ. Κουντουριώτου. Συνεδημοσιεύετο δὲ μετὰ τοῦ διατάγματος καὶ ὁ διοργανισμὸς τῆς εἰρημένης ἐταιρίας συγκείμενος ἐκ 36 ἄρθρων, ἔχων χρονολογίαν 26 Ἰουλίου 1836.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ εἰρημένου διατάγματος μέχρι τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, καὶ δὴ ὠρισμένως μέχρι τῆς 28 Αὐγούστου, συμπληροῦται πλήρης ἡ πεντηκονταετηρίς τοῦ φιλεκπαιδευτικοῦ αὐτοῦ καθιδρύματος, ὅπερ διαρκῶς καθ' ὅλον τὸ μακρὸν αὐτὸ διάστημα λειτουργοῦν ὑπῆρξεν ἀνεκτιμῆτων ὠφελειῶν πρόξενον εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ γυναικείου φύλου, οὐ μόνον τῆς ἐλευθέρως, ἀλλὰ καὶ τῆς δούλης Ἑλλάδος, καὶ τῶν εἰς διάφορα κράτη ὁμογενῶν.

Ἡ ἱστορία τῆς ἐταιρίας ταύτης ἀπὸ τῆς πρώτης ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἐν εὐτελεῖ οἰκῇ, εἰς ὃ προσεχώλεσεν εἰς διδασκαλίαν κοράσια, μέχρι σήμερον, ὅτε λειτουργεῖ ἐν μεγαλοπρεπεῖ μεγάρῳ, ὅπερ ἡγείρεν ἡ φιλογένεια τοῦ ἀοιδίμου Ἀρσάκη, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ ἀρχιτεκτονικὸν σχέδιον ἐξετέλεσεν ὁ πέρυσιν ἀποθανὼν Λύσανδρος Κανταντζόγλου, εἶνε βεβαίως περίεργος καὶ διδακτική. Τινες ἦσαν οἱ πρῶτοι ἰδρυταί, τινες οἱ ἀρχικοὶ πόροι, ποῖαι μεταρρυθμίσεις καὶ βελτιώσεις ἐπῆλθον εἰς τε τὴν διοίκησιν τοῦ ἰδρύματος καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὰς μεθόδους τῆς διδασκαλίας, πῶς ἐπετεύχθησαν, τινες ἐπέτυχον, τινες μὴ, ὅποια ἡ κατὰ τὴν πεντηκονταετηρίδα στατιστικὴ τῶν μαθητῶν κατ' ἔτος, ποῖα τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐξετάσεων κατὰ βαθμοὺς τῶν ἐξερχομένων, ὅποια αἱ μετὰ τῆς πολιτείας σχέσεις τῆς ἐταιρίας, ὅποια αἱ μεταξὺ ξένων ὁμοίων ἰδρυμάτων ἐν Εὐρώπῃ, ποῖα ἡ περιουσία, ποῖοι οἱ κατὰ καιροὺς σύμβουλοι, ποῖα σχολεῖα συνετήρησεν ἡ καὶ συντηρεῖ ἰδίαις δαπάναις, ποῖοι τέλος οἱ ἀφανεῖς ἐκεῖνοι κόποι καὶ αἱ φροντίδες τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες συνετέλεσαν ἐν πάσῃ ἀφιλοκερδείᾳ εἰς τὴν πρόοδον καὶ βελτίωσιν τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἐλλήνων, ὡς ἀγαθοὶ πατέρες ὑπὲρ τῶν ἰδίων θυγατέρων φροντίζοντες;

Τὴν ἱστορίαν ταύτην ἀναμένομεν ὅσον οὕτω,

διότι ὡς μανθάνομεν τὸ νέον Συμβούλιον ἀπεφάσισε διὰ πανηγύρεως ἐκτόκτου νὰ πανηγυρίσῃ τὴν πεντηκονταετηρίδα ὅσον οἶόν τε μεγαλοπρεπῶς καὶ σεμνῶς, ὅτε καὶ ἐκθέσεις θέλουσι δημοσιευθῇ, καὶ λόγοι ἐκφωνηθῇ, καὶ μεταλλιον εἰς τὰ μέλη καὶ τοὺς συνδρομητὰς καὶ τοὺς εὐεργέτας ἀπονειμηθῇ, χάριν τῆς πεντηκονταετηρίδος.

Ἡ « Ἑστία » κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς πανηγύρεως δὲν θέλει καθυστερήσει καὶ αὕτη εἰς σχετικὰς περὶ τοῦ καταστήματος δημοσιεύσεις, ἡδὴ δὲ μόνον δημοσιέομεν χάριν τῶν ἀναγνωστῶν, ἢ μᾶλλον χάριν τῶν ἀναγνωστριῶν, τινὰς πληροφορίας στατιστικὰς τοῦ λήξαντος ἔτους 1885, περὶ τῆς σημερινῆς καταστάσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ αὐτοῦ καθιδρύματος, ἀρῶμενοι ταύτας ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς ὑπεβληθείσης ἐν τῇ Συνελεύσει τῆς ἐταιρίας τῇ 26 Ἰανουαρίου 1886 ὑπὸ τοῦ Κυρίου Ἀλεξ. Ἀντωνιάδου γραμματέως τῆς Φιλεκπ. Ἑταιρίας.

Ἡ Φιλεκπαιδευτικὴ Ἑταιρίαις διικτηρεῖ 4 διδασκαλεῖα θηλέων μετὰ ἰδίων προτύπων προσηρημένων εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἐν Ἀθήναις. 1) τὸ Ἀρσάκειον ἰδιαίτερον ἐσωτερικῶν μαθητῶν διδασκαλεῖον καὶ πρότυπον. 2) τὸ διδασκαλεῖον διὰ τὰς ἐξωτερικὰς μαθητῆρας, διπλοῦν, καθ' ὅσον ἐκάστη τάξις ἕνεκα τῆς πληθύς τῶν μαθητῶν περιλαμβάνει δύο τμήματα κεχωρισμένα διδασκόμενα ὑπὸ ἰδίων διδασκάλων. 3) τὸ ἐν Κερκύρᾳ παρθεναγωγεῖον καὶ διδασκαλεῖον ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν μαθητῶν. 4) τὸ νηπιαγωγεῖον. Δικτηρεῖ δὲ προσέτι ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν 4 σχολεῖα εἰς τοὺς ἀλβανογλώσσους δῆμους Ἐλευσίνος, Γαυρείου Ἀνδρου, Στύρων Εὐβοίας καὶ Μενιδίου δήμου Ἀχαρνῶν, πρὶς τοῖς δὲ ἐλληνικὸν καὶ προκαταρκτικὸν σχολεῖον ἐν Χοτάχδῳ τῆς Ἀλβανίας, πατρίδος τοῦ ἀοιδίμου Ἀρσάκη.

Ἐν πᾶσι τοῖς σχολείοις διδάσκουσι καθηγηταὶ καὶ διδασκάλισσαι ὑπὲρ τοὺς 100, φοιτῶσι δὲ εἰς αὐτὰ ὑπὲρ τὰς 2,000 μαθήτριά καὶ μαθήτριά.

Εἰς τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου προσῆλθον ἐν Ἀθήναις μὲν μαθήτριά 105, ἐν Κερκύρᾳ δὲ 14. ἐκ τούτων ἀνεκηρύχθησαν διδασκάλισσαι 26 Α' τάξεως μὲ βαθμὸν ἄριστα, 46 Β' τάξεως μὲ βαθμὸν λίαν καλῶς, 31 Γ' τάξεως μὲ βαθμὸν καλῶς, καὶ 2 πικρεπέμφθησαν εἰς νέαν ἐξέτασιν. Ἐν Κερκύρᾳ δὲ προσῆλθον δι' ἐξετάσεις πτυχίου 14, ἐξ ὧν 6 ἔλαβον Α' τάξεως πτυχίον μὲ βαθμὸν ἄριστα, 1 Β' λίαν καλῶς, καὶ 7 Γ' καλῶς.

Κατὰ τὴν ἐναρξιν δὲ τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἐνε-

γράφησαν εἰς τὰ μαθητολόγια τῶν σχολείων τῆς Φιλεκπαίδ. Ἑταιρίας 1,950, ἥτοι εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις σχολεῖα 1,476 μαθητρίαι, ἐν Κερκύρᾳ 194, ἐν Ἐλευσίνι 120, ἐν Μενιδίῳ 63, ἐν Γαυρεΐῳ 35, ἐν Στύροις 45, καὶ ἐν Χοταχόβᾳ 46.

Ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ ἐσωτερικῷ προτύπῳ καὶ διδασκαλείῳ τοῦ Ἀρσακείου ἀποτελουμένου ἐκ τάξεων 9 διδάσκονται 95 σύσσιτοι καὶ 89 ἡμισύσσιτοι. Ἐκ τούτων 7 εἶνε ὑπότροφοι τῆς ἑταιρίας, 19 ὑπότροφοι ἐκ τῶν τόκων τοῦ κληροδοτήματος Ἀρσάκη, αἱ λοιπαὶ δὲ 69 καταβάλλουσι διδάκτρα ὃ μὲν ὡς ὑπότροφοι τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, 6 ὡς ὑπότροφοι τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐξ ἐιδικῶν κληροδοτημάτων, αἱ λοιπαὶ δὲ 58 εἶνε ἰδιοσυντηρητοί. Ὁ ὅλικός ἀριθμὸς μετὰ τῶν ἡμισυσσιτῶν εἶνε 184.

Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ διδασκαλείῳ ἀπαρτιζομένῳ ἐκ 10 τάξεων, ἐκάστη τῶν ὁποίων ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο κεχωρισμένα τμήματα, φοιτῶν ἐξωτερικαὶ μαθητρίαι 1,016, ἐξ ὧν 307 περιλαμβανουσιν αἱ 4 ἀνώτεραι τάξεις, 709 δ' αἰκκτώτεραι. Ἐξ εἰς ταύτας δὲ τὰς 1,016 συγκαταλέγονται καὶ αἱ παρασκευαζόμεναι νὰ ὑποστῶσι τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις διὰ τὸ τρέχον ἔτος, 93 τὸν ἀριθμὸν.

Εἰς τὸ Νηπιαγωγεῖον ἔνθα προσέρχονται κοράσια ἀπὸ 5—7 ἐτῶν ἡλικίας ἐνεγράφησαν 276, ἀλλὰ μόλις τὸ ἡμῖς προσέρχεται καθ' ἐκάστην.

Ἐν τῷ Παρθεναγωγείῳ καὶ Διδασκαλείῳ Κερκύρας ἐνεγράφησαν μαθητρίαι 197, ἐξ ὧν 61 εἰς τὰς 4 ἀνωτέρας τάξεις, 118 εἰς τὰς ἐξ τοῦ προτύπου, καὶ 15 εἰς τὸ Νηπιαγωγεῖον. Ἐκ τούτων 21 δικαιτῶνται ὡς σύσσιτοι, ἐν αἷς 5 ὡς ὑπότροφοι τῆς ἑταιρίας, καὶ 18 ἡμισύσσιτοι. Ἐξωτερικαὶ δ' ἐνεγράφησαν 155, ἐξ ὧν 20 φοιτῶσι δωρεάν. ἔνταῦθα δὲ πᾶσαι διδάσκονται ἀναμῖξ μετὰ τῶν ἐσωτερικῶν.

Τὸ ἐν Χοταχόβᾳ σχολεῖον εὐδοκιμεῖ καὶ πρῆγαγε καρπούς. Εἰς τὰς ἐξετάσεις τὰς θερινὰς προσήλθον 18 μαθηταὶ τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου, ἀπαρτιζομένου ἐκ 3 τάξεων, οἱ πλεῖστοι ὑπότροφοι ἐκ τῶν περικειμένων χωρίων. Τὸ προκαταρκτικὸν δὲ σχολεῖον τῆς Χοταχόβης περιλαμβάνει 28 μαθητάς. Ἡ πρόσδος τοῦ σχολείου τούτου ἐκίνησε τὴν ἀμιλλαν τῶν συγχωρίων Ὁθωμανῶν πρὸς σύστασιν ἰδιωτικοῦ σχολείου, οἵτινες ἐζήτησαν διὰ τῶν ἐφόρων τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου τὴν συνδρομὴν τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας, τὸ δὲ διοικητικὸν συμβούλιον ἀπεφάσισε τὴν ἀποστολὴν 10 λιρῶν ὀθωμανικῶν, τὴν παραλαβὴν τῶν ὁποίων ἀνήγγειλαν διὰ φιλοφρονῶν εὐχαριστηρίων.

Πλὴν τῶν ἰδίων πόρων τῆς Ἑταιρίας, ἡ κυβερνήσις χορηγεῖ συνδρομὴν τακτικὴν 36—40,000 δραχμῶν, κατὰ τὸ τρέχον δ' ἔτος ἔλαβεν ἡ ἑταιρία καὶ 7,500 δραχμάς, ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ Νικολάου Κατινίκη.

Καίτοι πᾶσαι, ἐκτὸς τῶν ὑποτρόφων, αἱ ἐν τῇ Φιλεκπαιδευτικῇ Ἑταιρίᾳ φοιτῶσαι ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσι διδάκτρα καὶ τροφεῖα, πολλάι ἐγένοντο αἰτήσεις τῆς δωρεάν παροχῆς τούτων ἢ ἐλαττώσεως. Τὸ συμβούλιον πλήρη μὲν δωρεάν συσσιτίων οὐδεμιᾷ μαθητρίᾳ ἐχορήγησε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἡλάττωσεν ὅμως πολλῶν τὰ τροφεῖα καὶ διδάκτρα, καὶ πλείστων ἀπέδεχθη τὴν δωρεάν φοίτησιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν διδασκαλεῖον, ἄλλων μὲν μετὰ ἀρίστευσιν ἐν διαγωνισμῷ, ἄλλων δὲ ἐπὶ τῇ ὁμολογουμένῃ ὀρφνίᾳ καὶ ἀπορίᾳ.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τὸ Συμβούλιον ἀπέδεχθη τὴν μετὰ διαγωνισμὸν ἀποστολὴν εἰς Γερμανίαν διαπάνη τῆς ἑταιρίας δύο δεσποινίδων ὅπως διδασχῶσι τὴν παιδαγωγίαν καὶ χρησιμεύσωσιν ἐπανερχόμεναι ὡς διευθύντραι τοῦ προτύπου.

Πρὸ πολλοῦ ἡ Συνέλευσις τῶν Ἑταίρων ἀποδεικνύουσα τὴν εὐγνωσύνην τῆς ἀφ' ἐνὸς μὲν πρὸς τοὺς ἰδρυτάς καὶ διοικήσαντας κατὰ καιροὺς τὴν Φιλεκπ. Ἑταιρίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς τοὺς προσενεγκόντας γενναίους προσφορὰς φιλομύσους εὐεργέτας αὐτῆς, ἀπεφάσισε τὴν ἰδρυσιν μαρμαρίνων στηλῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων ν' ἀναγραφῶσι τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Τὸ δὲ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐπὶ τῇ προσεγγιζούσῃ ἐορτῇ τῆς πεντηκονταετηρίδος, πρόεβη εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ μετ' ἀκριβεῖς ἐρεύνας ἐν τοῖς ἀρχείοις τοὺς ἀνέγραψεν ἤδη χρυσοῖς γράμμασιν ἐπὶ τῶν ἐγερθεῖσων 2 μαρμαρίνων πλακῶν ἐν τῇ διακοσμηθείσῃ εἰσόδῳ τοῦ Ἀρσακείου, ἥτοι ἐν μὲν τῇ ἐκ δεξιῶν τῷ εἰσερχομένῳ τοὺς Μεγάλους Εὐεργέτας τῆς Φιλεκπ. Ἑταιρίας τοὺς προσενεγκόντας τοὐλάχιστον πέντε χιλιάδας δραχμῶν καὶ ἄνω (ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ καὶ τοὺς μέλλοντας μεγάλους εὐεργέτας), ἐν δὲ τῇ ἐξ εὐωνύμων τοὺς διοικήσαντας αὐτὴν α') πάντας τοὺς τὸ πρῶτον Διοικητικὸν Συμβούλιον συγκροτήσαντας, β') τοὺς μετὰ τοῦτο ἐπὶ τριετίαν διατελέσαντας συμβούλους μέχρι τοῦ 1850 καὶ γ') πάντας τοὺς ἀπὸ τοῦ 1851 μέχρι τοῦ 1870 διατελέσαντας ἐπὶ ἐξατίαν ὡς τοιοῦτους.

Ἐν τῇ γενομένῃ τῇ 26 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. συνελύσει τῶν ἑταίρων τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας, παρόντων 182 μελῶν ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν 305, ἐξελέχθη τὸ νέον διοικητικὸν συμβούλιον ἐκ 12 μελῶν, οὗτινος ἡ διάρκεια εἶνε τριετής. Ἐξελέχθησαν δὲ οἱ Κ. Κ. Μεγαλὴ Μελάς πρόεδρος (τέως ἀντιπρόεδρος), Ἰωάν. Παν-

ταξίδης ἀντιπρόεδρος, Ἀλεξάνδρος Ἀντωνιάδης γραμματεὺς, καὶ πρότερον ὧν τοιοῦτος. Μέλη δὲ τοῦ Συμβουλίου οἱ Κ. Κ. Ἀγγελος Σίμος, Γ. Δρόσος, Ἰωάννης Ν. Μπότσης, Μ. Χατζῆ Μιχάλης, Χρ. Δροσίνης, Κωνστ. Σημαντήρας, Α. Βαλαβάνης, Δ. Τσαουσόπουλος, Διον. Ζαχαρίας· παραπληρωματικά δὲ μέλη οἱ Κ. Κ. Θ. Κετσάς, Ἀλέξ. Βαρούχας καὶ Ν. Ἀναστασίου.

Τὸ νέον Συμβούλιον συνεδρίασε τὸ πρῶτον τῇ 26 Ἰανουαρίου καὶ διηρέησεν κατὰ τὸν νέον ὀργανισμόν τῆς Ἑταιρίας εἰς τρεῖς ἐπιτροπὰς, εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Σχολείων καὶ βιβλίων, ἡς μέλη οἱ Κ. Κ. Πανταζίδης ὡς εἰσηγητῆς, Ἄλ. Ἀντωνιάδης, Μιχ. Χατζῆ Μιχάλης, Ἰ. Ν. Μπότσης καὶ Ἀθ. Βαλαβάνης. Εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας οἱ Κ. Κ. Ἀγγελ. Σίμος, Χρ. Δροσίνης καὶ Δ. Τσαουσόπουλος, καὶ εἰς τὴν ἐπὶ Ταμείων καὶ κτιρίων οἱ Κ. Κ. Γ. Δρόσος, Διον. Ζαχαρίας, καὶ Κ. Σημαντήρας.

Κατὰ τὸν κανονισμόν τῆς Ἑταιρίας πλὴν τοῦ εἰρημένου συμβουλίου ἐφορεύει τῶν Παρθεναγωγείων καὶ τριμελὲς ἐπιτροπὴ Κυριῶν, ἐκλεγομένη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῇ ἐπινεύσει τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, προστάτιδος οὗσης τῆς Ἑταιρίας. Τὸ νέον συμβούλιον ἐξέλεξε διὰ τὴν τρέχουσαν τριετίαν τὴν ἐπιτροπὴν τῶν Κυριῶν, ἣτις διετέλει οὕσα τοιαύτη καὶ κατὰ τὴν παρελθούσαν, καὶ ἡς μέλη εἶνε αἱ Κυρίαι Ἀνδρουμάχη Ρενιέρη, Ἐλιζα Θ. Ζαῖμη, καὶ Εὐρυδίκη Ἰ. Δεληγιάννη.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν Κυριῶν κατὰ τὸν κανονισμόν ἔχει καθήκον νὰ ἐπισκέπτεται καθ' ὁριζήσαντες ὥραν τὰ Παρθεναγωγεῖα καὶ ἀνακοινοῖ πρὸς τὸ Συμβούλιον τὰς παρατηρήσεις τῆς περὶ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς συμπεριφορᾶς τῶν μαθητριῶν, περὶ τοῦ ἡματισμοῦ, τῆς τροφῆς, τῆς καθαριότητος, τῶν ἐργοχειρῶν καὶ περὶ παντὸς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν τάξιν καὶ κοσμιότητα.

Ἡ ἐσωτερικὴ διεύθυνσις εἶνε ἀνταρχειμένη εἰς διευθύντριαν, τὴν Κυρίαν Ἰωάνναν Κλέβε, καὶ εἰς ὑποδιευθύντριαν τὴν Κυρίαν Μπαμπέταν Χαουκόλ, ἣτις διατελεῖ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑταιρίας ἀπὸ τοῦ 1861.

Καθήκοντα τῆς διευθύντριας εἶνε ἡ φροντίς περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τῶν μαθητριῶν, ἡ φροντίς περὶ τῆς ὑγείας καὶ νοσηλείας, ἡ φροντίς πρὸς ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ ὡς πρὸς τὰς παραδόσεις τῶν μαθημάτων, ἡ περὶ τῆς τροφῆς, ἡ τήρησις μαθητολογίου, ἡ ἐπιτήρησις τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, ἡ ἐπιθεώρησις τῶν μισθολογικῶν πινάκων, κτλ.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω προσώπων τῶν ὀριζμένων εἰς τὴν διοίκησιν τῶν Παρθεναγωγείων ὑπάρχει καὶ ὁ Ἐπόπτης, διοριζόμενος ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ἡδὴ τοιοῦτος διατελεῖ ὧν ὁ κ. Γ. Βιώνης καθηγητῆς τῆς ἱστορίας ἐν τῷ

Ἀρσκαίῳ. Ἔργα τοῦ Ἐπόπτου εἶνε ἡ ἐποπτεία ἐν γένει τῆς διδασκαλίας ἐν τε τοῖς διδασκαλείοις καὶ τοῖς προτύποις προκαταρκτικοῖς σχολείοις· διὸ καθήκοντα ἔχει νὰ ἐπισκέπτεται τὰς παραδόσεις πασῶν τῶν τάξεων ἐπιτηρῶν εἰς τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τοῦ κανονισμοῦ καὶ τοῦ προγράμματος τῶν μαθημάτων, νὰ ἐπιθεωρῇ τοὺς μισθολογικοὺς πίνακας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐξωτερικοῦ διδασκαλείου καὶ τοῦ προτύπου, νὰ συσκέπτεται μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν σχολείων καὶ τῆς διευθυντρίας περὶ τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τῶν μαθητριῶν, καὶ προτείνῃ τὰς εἰς τοῦτο συντελεστικὰς βελτιώσεις, νὰ παραδίδῃ γενικόν τι μάθημα, νὰ παρίσταται εἰς τὰς ἐξετάσεις τὰς δημοσίας, νὰ συντάσῃ μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν σχολείων τὰ προγράμματα τῶν μαθημάτων, καὶ νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ Συμβούλιον γενικὴν ἐκθεσιν περὶ τῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους διδασκαλίας, τῆς προόδου καὶ τῶν σπουδῶν τῶν μαθητριῶν καὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως τῶν διαφόρων σχολείων τῆς Ἑταιρίας, καὶ προτείνῃ ὅσας βελτιώσεις καὶ μεταβολὰς κρίνει ἀναγκαίας εἰς τὸ μέλλον.

ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Ὅλιγα τινὰ θὰ σημειώσω ἔτι περὶ τῆς προγνώσεως τοῦ καιροῦ.

Ἐν τῇ πατρίδι μου οἱ ἀπόμαχοι ἐμποροπολιτάρχαι ἐκ συνηθείας καταστάσεως δι' αὐτοὺς δευτέρως φύσεως, ἐκάστην πρωΐαν πρὶν ἢ ἐκκινήσωσιν εἰς τὰς ἐργασίας των, συνέρχονται ἐν τῇ πρὸ τῆς ἐκκλησίας μικρᾷ πλατεῖᾳ καὶ ἐπισκοποῦντες ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ τούτου σημείου τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ ὀρίζοντος ἀποφαινόμενοι περὶ τοῦ μέλλοντος καιροῦ ἕκαστος μετὰ πιθανότητος ἐπιτυχίας ἀναλόγου πρὸς τὴν ἐκ παρατηρήσεων πολυχρονίων σχηματισθεῖσαν πείραν. Ὅρθως δέ, ὡς νομίζω, ἀποβλέπουσι πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἐξετάζουσι τὰ εἰς τὰ βάθη τοῦ σημείου τούτου τοῦ ὀρίζοντος αἰωρούμενα νέφη, προσέχοντες ἐπὶ τὸ χρῶμα, τὸ σχῆμα καὶ τὴν διεύθυνσιν τῆς κινήσεως αὐτῶν, διότι ἡ παρουσία νεφῶν ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τοῦ ὀρίζοντος μαρτυρεῖ περὶ τῆς κινήσεως ρεύματος ἄερος ἀπὸ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς· προλέγει δηλαδὴ κίνησιν ρεύματος ἄερος κεκορεσμένου κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀτμῶν, διότι ἐν τῇ μέτρῳ ἡμῶν πορεῖα του τὸ ρεῦμα τοῦτο θὰ διέλθῃ διὰ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, παρ' οὗ θὰ προσλάβῃ ἀτμούς· τοὺς ὁποίους εἰς πρώτην ψύξιν θὰ ἀφήσῃ νὰ καταπέσῃσι συμπεπικνωμένοι ἐν εἴδει βροχῆς ἐπὶ τῶν χωρῶν ὑπεράνω τῶν ὁποίων εὐρίσκεται. Ἀνεμὸν λοιπὸν ἢ βροχὴν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προλέγουσι τὰ ἐξ ἀνατολῶν κινούμενα νέφη διὰ τὴν ἀ-